

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה

(משפט ציבורי-מינהלי)

י"ח בתמוז התשפ"ד
24 ביולי 2024

לכבוד

ח"כ אורית סטרוק

שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות

שלום רב,

הנדון: חוות דעת למניעת ניגוד עניינים בכהונתך כשרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות

על פי כלל 7 לכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (י"פ התשס"ג, 1136) (להלן: "כללי אשר"), במקרה של חשש לניגוד עניינים, יש לפעול בהתאם לחוות דעת היועצת המשפטית לממשלה. נוכח הפרטים שמסרת לנו, אבקש לחוות את דעתי, על דעת היועצת המשפטית לממשלה, כדלהלן:

רקע

1. ביום 16.2.2023 קיבלנו לעיוננו את השאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים שמילאת. בשאלון צוינו, בין היתר, הפרטים הבאים הרלוונטיים לענייננו:

א. בנך, מר [REDACTED], הוא חבר באגודה השיתופית [REDACTED] שבאזור [REDACTED] והוא בעל משק חקלאי. בנוסף, בבעלות בנך 10% מניות בחברת [REDACTED].

ב. בנך, מר [REDACTED], הוא חבר באגודה השיתופית [REDACTED].

ג. בנך, מר [REDACTED], עובד [REDACTED], והוא עוסק ב-[REDACTED].

ד. בתך, הגב' [REDACTED], היא חברה באגודה השיתופית [REDACTED].

ה. חתנך, מר [REDACTED], הוא בעל חברת [REDACTED] העוסקת בליווי משקיעי נדל"ן בכל הארץ.

ו. בנך, מר [REDACTED], הוא חבר מתנדב בגרעין המשימתי [REDACTED], הנתמך נכון למועד זה על ידי המשרד.

ז. בנך, מר [REDACTED], מתגורר [REDACTED]. בנוסף, בנך עובד כעוזר מחקר למספר חוקרים [REDACTED].

- ח. בתך, הגב' [REDACTED], מתגוררת [REDACTED].
- ט. בתך, הגב' [REDACTED], היא חברה באגודה השיתופית [REDACTED].
- י. אחיך, [REDACTED], מתגורר בישוב [REDACTED] וחבר באגודה השיתופית [REDACTED]. כמו כן, הוא הבעלים של עסק עצמאי בתחום החינוך הבלתי פורמלי.
2. תפקידך כשרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות כרוך בזיקות שונות ליישובים המוזכרים לעיל בהם מתגוררים בני משפחתך או שהם חברים באגודות השיתופיות שלהם:
- א. במסגרת תפקידך את אמונה על האצלת סמכויות הממשלה להסתדרות הציונית העולמית, באמצעות החטיבה להתיישבות, כמו גם על הסדרת מערכת היחסים שבין הממשלה והחטיבה ועל הפיקוח על פעילות החטיבה, בתחומים שונים שפורטו בהחלטת ממשלה מס' 1998 מיום 9.10.2016. כל זאת, בדרך של הפעלת סמכויות המסורות לך ישירות לפי החלטת הממשלה האמורה או באמצעות עובדי משרדך המוזכרים בהחלטה זו.
- בתוך כך, לדוגמה, את מוסמכת לקבוע את יעדיה ומטרותיה של תוכנית העבודה השנתית של החטיבה להתיישבות, הפועלת לפיתוח התיישבות במגזר הכפרי ובמועצות האזוריות; ועובדי משרדך משמשים כחברים בוועדת התמיכות ובוועדת המכרזים של החטיבה, נוטלים חלק בהליך אישורם של הסכמים פרטניים בין משרדי הממשלה ובין ההסתדרות הציונית לשם ייעוץ וביצוע פעולות על-ידי החטיבה וכיוצא באלה.
- ב. בהתאם להחלטות ממשלה שהתקבלו בנושא, למשרדך צפויה להיות נציגות במועצת מקרקעי ישראל ובמוסדות התכנון השונים (בכפוף לאישור חקיקה נדרשת).
- ג. את עוסקת בתחום ההתיישבות גם במסגרת חברותך בוועדות השרים הבאות – ועדת שרים לענייני מקרקעין, בנייה ודיור; ועדת שרים לפיתוח הנגב, הגליל והחוסן הלאומי (למען הסדר הטוב יצוין כי את חברה גם בוועדות שרים נוספות).
- ד. משרדך אמון על מבחני התמיכה בגרעינים משימתיים.
3. על פי הנמסר לנו, בכל אחד מההקשרים אלה קיימים למשרד או לחטיבה להתיישבות, או עשויים להתקיים, ממשקים עם היישובים המפורטים בסעיף 1, אשר בהם מתגוררים בני משפחתך או שהם חברים באגודות השיתופיות המרכיבות אותם. זאת, בשים לב לכך שמדובר ביישובים אשר החטיבה להתיישבות צפויה לעסוק בענייניהם, או שהיא כבר מנהלת או תומכת בפעילותם השוטפת (בין אם כגורם מיישב ביישובים בהם החטיבה מחזיקה בחוזה משבצת ומעניקה זכויות ברשות לתושביה ובין אם על ידי הפעלת סמכויות חוקיות אחרות ותמיכה קהילתית כחלק מתפקידיה של החטיבה במרחב הכפרי).

צעדים למניעת ניגוד עניינים

4. לאור ריבוי הזיקות בין המשרד לבין היישובים המוזכרים בסעיף 1 ועוצמתן, עליך להימנע מלעסוק בכל עניין הנוגע באופן ישיר ליישובים אלו, לרבות בהליכים להסדרת מעמדם של היישובים במקרים שהדבר רלוונטי.

5. יובהר כי אין באמור כדי למנוע את עיסוקך בנושאים כלליים אשר מצויים בתחום סמכותך, אף אם יש בהם כדי להשפיע בעקיפין על היישובים האמורים או על זכויותיהם, למעט אם יש בכך, למיטב ידיעתך, **השפעה מהותית** עליהם; ככל שהמדובר בהשפעה שהיא מהותית – תוכלי לטפל לאחר קבלת אישור היועצת המשפטית של המשרד, ובתנאים שתיקבע.
6. אשר לחברות המוזכרות בסעיף 1 לעיל, על פי הנמסר לנו, קיימת זיקה בין פעילות המשרד לבין החברה שבבעלות חתנך, חברת [REDACTED] הפועלת בתחום הנדל"ן, וחברת [REDACTED] שב-10% ממניותיה מחזיק בך. לפיכך, עליך להימנע מלעסוק בכל עניין הנוגע באופן ישיר לחברות אלו, וכן בכל עניין הנוגע למיטב ידיעתך ללקוחות המהותיים של החברות, לחברות שבשליטתן, לבעלי השליטה בחברות הנ"ל או לחברות שבשליטת בעלי השליטה בהן.
7. עליך להימנע מלעסוק בכל עניין הנוגע באופן ישיר לגרעין המשימתי [REDACTED] [REDACTED], לרבות בכל הנוגע לתמיכה או לעניין הכרוך בה הנוגע בו באופן ייחודי, ולרבות בכל הנוגע לעניין הצבה של מתנדבי שירות אזרחי או הקצאת תקני שירות אזרחי ממשלתיים לגרעין האמור באופן ספציפי, ככל שיוקצו. למען הסר ספק, אינך מנועה מעיסוק בתחום הגרעינים המשימתיים או בתחום השירות האזרחי באופן כללי או בעניין פרטני שאינו מתייחס לגרעין האמור. הכול כמובן בכפוף לכל דין ולכללים החלים על דיני התמיכות.
8. ככל שיחול שינוי במידע שמסרת במסגרת השאלון או שיתעורר מידע חדש שעשוי להיות רלוונטי לתפקידך כשרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות, אנא עדכני את הח"מ בסמוך לכך.
9. בכל מקרה בו יתעורר ספק הנוגע ליישום חוות דעת זו, או בכל מקרה שבו יתעורר חשש לניגוד עניינים שלא הוסדר בחוות דעת זו, עליך להתייעץ עם היועצת המשפטית של המשרד, אשר תיוועץ במידת הצורך עם הח"מ, ולפעול לפי הוראותיה.

בברכה,

ד"ר גיל לימון, עו"ד

המשנה ליועצת המשפטית לממשלה

(משפט ציבורי-מינהלי)

העתק:

עו"ד גלי בהרב-מיארה, היועצת המשפטית לממשלה
 רו"ח מתניהו אנגלמן, מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור
 עו"ד כרמית יוליס, המשנה ליועצת המשפטית לממשלה (משפט אזרחי)
 עו"ד ענת אילוז, היועצת המשפטית (בפועל) למשרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות